

Lech Lecha: The Courage to Be a Jew

Source Sheet and Teaching Notes | פרשת לך לך

Presented by Rabbi Yossi Michalowicz¹

Source numbers match the complete class. English translations are editorial; [...] marks omitted text. Current-event notes dated October 19, 2026 follow the Torah sources.

בראשית יב, ו 1

וַיַּעֲבֹר אַבְרָם בְּאֶרֶץ עַד מְקוֹם שָׁכָם עַד אֵלוֹן מוֹרָה; וַהֲפָנְעֵנִי אֶזְבָּאָרָן.

Abraham passed through the land as far as the place of Shchem, as far as Alon Morah; the Canaanites were then in the land.

רמב"ן על בראשית יב, ו 2

אומר לך כלל תבין אותו בכל הפרשיות הבאות בענין אברהם יצחק ויעקב, והוא ענין גדול הזכירוהו רבותינו בדרך קצרה, ואמרו: כל מה שאירע לאבות סימן לבנים. [...] וכולם באים ללמד על העתיד, כי כאשר יבוא המקרה לנביא משלשת האבות יתבונן ממנו הדבר הנגזר לבא לזרעו. [...] ולפיכך החזיק הקב"ה את אברהם בארץ, ועשה לו דמיונות בכל העתיד להעשות בזרעו, והבן זה.

I will state a principle to understand throughout the coming passages concerning אברהם, יצחק, and יעקב: a great matter our Sages expressed briefly, saying, “**Everything that happened to the patriarchs is a sign for their descendants.**” [...] **All these accounts teach about the future:** when an event happens to a prophet among the three patriarchs, he discerns what has been decreed for his descendants. [...] Therefore the Holy One, blessed be He, established אברהם in the land and enacted representations of everything that would happen to his descendants. Understand this.

Supporting references

3 רש"י על בראשית יב, ו אברהם's prayer at שכם for יעקב's sons in their future battle.

4 רמב"ן על בראשית יב, י אברהם's descent, oppression, deliverance, and wealth in Egypt foreshadow his descendants' experience.

5 ויקרא רבה לב, ה שרה's merit protects the women in Egypt. This מדרש mentions one exception.

6 רש"י על בראשית יב, יד שרה concealed in a chest on entering Egypt.

7 בראשית יד, יד-טז; רש"י על בראשית יד, יד The rescue of לוט; אליעזר and the weakening at דן. רש"י relates that weakening to the future idolatrous calf.

8 מדרש The opposing army numbered 2.4 million soldiers, as cited from a מדרש.

9 רש"י על בראשית לא, ז לבן changes יעקב's terms one hundred times.

10 רש"י על בראשית לב, ט יעקב prepares for a gift, prayer, and war.

Two readings of Jewish strength

ברכות ד ע"ב; עמוס ה, ב 11

אמר רבי יוחנן: מפני מה לא נאמר נו"ן באשרי? מפני שיש בה מפתן של שונאי ישראל, דכתיב: "נפלה לא תוסיף קום בתולת ישראל". במערבא מתרצי לה הכי: נפלה ולא תוסיף לנפול עוד; קום בתולת ישראל. אמר רב נחמן בר יצחק: אפילו הכי חזר דוד וסמכן ברוח הקודש, שנאמר: "סומך ה' לכל הנופלים".

Rabbi Yochanan said: Why is there no נו"ן in אשרי? Because it contains the downfall of the enemies of Israel, as it is written: “She has fallen; she will not rise again, the virgin of Israel.” In the West they interpreted it

¹ Much of the central idea of this class was heard from Rabbi Shaul Gold over 25 years ago.

this way: “**She has fallen and will fall no more; arise, virgin of Israel!**” צחק רב נחמן בר said: Even so, דוד returned and supported them through divine inspiration, saying: “השם supports all who fall.”

“Enemies of Israel” is a euphemism for Israel; “the West” means ארץ ישראל. The verse is עמוס 5:2; דוד’s answer is תהילים 145:14.

רש"י על בראשית מז, ב 12

ומקצה אחיו — מן הפחותים שבהם לגבורה, שאין נראים גבורים, שאם יראה אותם גבורים יעשה אותם אנשי מלחמתו. ואלה הם: ראובן, שמעון, לוי, יששכר ובנימין, אותם שלא כפל משה שמותם כשברכם. [...] זהו לשון ב"ר, שהיא אגדת א"י. אבל בגמרא בבלי שלנו (ב"ק צב) מצינו שאותם שכפל משה שמותם הם החלשים, ואותן הביא לפני פרעה. ויהודה שהוכפל שמו לא הוכפל משום חלשות, אלא טעם יש בדבר כדאיתא בב"ק.

“And from among his brothers”: From those who were less powerful and did not look like mighty warriors, lest Pharaoh make them his soldiers. These were ראובן, שמעון, לוי, יששכר, and בנימין, whose names משה did not repeat when blessing them. [...] This is the wording of בראשית רבה, an aggadic work of the Land of Israel. But in our Babylonian גמרא, בבא קמא 92, those whose names משה repeated were the weak ones, and those were brought before Pharaoh. יהודה’s name was repeated for another reason, not because of weakness, as explained in בבא קמא.

Underlying passages: בבא קמא 95:4 and בבא קמא 92a. In the בבלי account with רש"י, the five are דן, רבן, שמעון, לוי, and ראובן; יהודה is the stated exception.

Boldness in serving השם

משנה אבות ה, כ 13

יהודה בן תימא אומר: הוי עז כנמר, וקל כנשר, ורץ כצב, וגבור כארי, לעשות רצון אביך שבשמים. הוא היה אומר: עז פנים לגיהנם, ובשת פנים לגן עדן. יהי רצון מלפניך ה' אלהינו, שתבנה עירך במהרה בימינו, ותן חלקנו בתורתך.

יהודה בן תימא says: **Be bold as a leopard**, light as an eagle, swift as a deer, and mighty as a lion, to do the will of your Father in heaven. He used to say: The brazen-faced are destined for גיהנם, and the shamefaced for גן עדן. May it be Your will, השם our God, that You rebuild Your city speedily in our days, **and grant us our portion in Your תורה**.

The printed משנה says “rebuild Your city”; the lecture uses the familiar Temple-prayer wording.

טור אורח חיים סימן א 14

והתחיל ב"עז כנמר", לפי שהוא כלל גדול בעבודת הבורא יתברך. לפי שפעמים אדם חפץ לעשות מצוה, ונמנע מלעשותה מפני בני אדם שמלעיגין עליו; ועל כן הזהיר שתעז פניך כנגד המלעיגין, ואל תימנע מלעשות המצוה.

He began with “bold as a leopard” because this is a great principle in serving the blessed Creator. Sometimes a person wants to perform a מצווה but refrains because people mock him. He therefore warned you to show resolve before the mockers and **not refrain from performing the מצווה**.

The טור opens with all four animals. 1:1 opens with the lion; רמ"א adds that one should not be ashamed before mockers.

יעב"ץ, לחם שמים על פרקי אבות ה':כ"ג, ד"ה יהר"צ כו' 15

The יעב"ץ, Rabbi עמדין (1697–1776), lived in Altona, then under Danish rule and now part of Hamburg. His עץ אבות commentary appeared in 1751, the year his dispute with רבי יהונתן אייבשיץ became public. No specific event is established as the occasion for this comment; its composition date is unknown.

Historical references: [Publication history](#), p. 7; [The 1751 dispute](#).

The author's own 'כו' abbreviations are retained. The digitized text reads להיוה, evidently for להיות; its spelling is retained here.

יהר"צ כו'. זה המאמר צווח ואומר דרשני. כי מה ענין בקשה ותחנה במשנה. שלא מצינו דוגמתו. אף כי נראה לכאורה אין לו קשר ענין למה שקדם. ומה טיבה כאן. באמת פלא גדול הוא. והיותר נפלא איך המפרשים שטרחו כמה פעמים בפטומי מילי. בהרבה מקומות הבלתי צריכים באור. ומדוע בכאן שתקו לא אמרו בו דבר.

"May it be Your will," etc. This statement cries out, "Interpret me!" For what place does a request and supplication have in the משנה? We have found nothing else like it. Moreover, at first sight it seems to have no connection with what precedes it. What is it doing here? It is truly a great wonder. Still more astonishing is that the commentators, who have so often taken the trouble to indulge in verbal padding in many places that need no explanation, have remained silent here and said nothing about it.

ואני בעניי אמרתי הלא דבר הוא שאי אפשר לו מבלי ביאור. ואחזה אנכי אשית לבי. שחזור לענין של מעלה שצוה מתחלה להיות עז כנמר כו'. ועכשיו בגלותנו בטל ממנו העוז והעצמה. וניטל הלב ואמצו. כי המקום גורם. כן איש נודד ממקומו. הגולה לבו בל עמו. וכדאיתא גבי סבי דבי אתונא. חזי דמיענו אייתי מעפרייהו שדי עלייהו. אקשו לאפי מלכא הנה שארץ נכריה מכנעת לב האדם. ואם הוא אמיץ לבו בגבורים (וכן במשל הדיוט כלבא בלא אתריה שב שני לא נבח) וארץ מולדתו של אדם. חוזר ומקנה לו מדת העזות (וכן מצינו ברמי בר תמרי. אי הוית באתרי. הוינא מחוינא לך חורפאי)

In my modest judgment, I said: surely this is something that cannot be left unexplained. I considered it and took it to heart: it returns to the preceding matter, where he first commanded us to be bold as a leopard, etc. But now, in our exile, our strength and might have fallen away, and the heart and its courage have been taken from us. **For place makes the difference.** Thus, "a man who wanders from his place": the exile's heart is not with him. As we find concerning the elders of Athens: he saw that they were subdued; he brought some of their own soil and cast it upon them, and they became defiant before the king. Thus a foreign land subdues a person's heart, even if he is stouthearted among the mighty. (Likewise the common proverb: a dog away from its own place does not bark for seven years.) A person's native land, however, restores to him the quality of boldness. (Similarly, we find with רמי בר תמרי: "If you were in my place, I would show you my sharpness.")

לכך בקש יהר"צ שתבנה עירך כו'. ותשוב לנו מדת עזות הנצרכת. בשלמות. אך יש לחוש פן יצא שכרה בהפסדה. שקרוב להפסד במדה זו מחמת שמוכנים יותר לחטוא. מתוך העזות. כמו שאירע בהיות ישראל על אדמתן מלפנים. שמרוב טובה בעטו. והיתה להם העזות לאבן נגף לצור מכשול. להעזי פניהם כלפי מעלה.

Therefore he prayed, "May it be Your will that You rebuild Your city," etc., **so that the quality of boldness we need will return to us in its fullness.** But there is reason to fear that its benefit may be canceled out by the harm it brings. This quality readily brings harm, since boldness makes people more disposed to sin. So it happened formerly, when Israel were on their own soil: from an abundance of good they rebelled, and their boldness became a stumbling stone and an obstructing rock, making them brazen toward Heaven.

לזה אמר אחריו ותן חלקנו בתורתך. ר"ל הרי בראת תורה תבלין להתיש כח העזות שבהם לשבור לבם ולהכניעו כמ"ש רז"ל בפא"צ לא נתנה תורה לישראל אלא מפני שהן עזין. שאלמלא כן אין אומה ולשון יכולה לעמוד בפניהם. על כן כשתתן חלקנו בתורתך. כבר אנו נשמרים מרעת מדת העזות. שנמצאת בנו ביותר בא". ולא נשתמש בו עוד כי אם לעשות רצונך.

For this reason he said afterward, "And grant us our share in Your תורה." That is: You have created תורה as a remedy, to weaken the force of their boldness, to break and subdue their heart. As our Sages said in the chapter צדין תורה: "תורה was given to Israel only because they are bold"; otherwise, no nation or people could stand against them. Thus, when You grant us our share in Your תורה, we are already protected from the harmful side of the quality of boldness, which is especially strong in us in ארץ ישראל. **We will then use it only to do Your will.**

ובזה האופן נשיג התועלת המבוקש. ונמלט מרעתו. אע"פ שתסור מעלינו עול רציעת הגלות. ולא יכניע אותנו טבע ארץ אחרת כאמור. כי מ"מ הלא די בתורה המתשת כח העזות לטוב לנו. וזה כפתור ופרח בלי ספק. ועמ"ש בבית יעקב דמוסף השבת (דשס"א):

In this way we will obtain the desired benefit and escape its harm, even though the yoke of exile's servitude is removed from us and the nature of a foreign land no longer subdues us, as stated above. For the תורה, which weakens the force of boldness for our good, is nevertheless sufficient. This is unquestionably a finely fitting explanation. See also what I wrote in בית יעקב, concerning the Sabbath מוסף prayer, folio 366a.

Immediately preceding comment, 5:20:2 לחם שמים (excerpt) [text]

אפי' לעבודת השי"ת. הענוה משובחת. והצנע לכת. ולא אמר הוי עז אלא לענין אומץ הלב בלבד.

Even in serving God, **humility is praiseworthy**, and one should walk modestly. "Be bold" refers **only to courage of heart**.

The Talmudic passage cited here is ביצה 25b. The source joins the restoration of needed boldness with תורה's restraint of its harmful side.

תורה and the Land of Israel

16 בראשית לב, ב-ג; רש"י על בראשית לב, ב Angels of ארץ ישראל come to meet יעקב and escort him into the Land.

17 רמב"ם, הלכות מלכים ומלחמות ה, ט Supporting reference on leaving ארץ ישראל for תורה study, marriage, rescue of property, or commerce; the הלכה continues with qualifications.

בראשית יב, א

וַיֹּאמֶר ה' אֶל־אַבְרָם: לֵךְ־לְךָ מֵאֶרֶץ וּמִמּוֹלֶדֶתְךָ וּמִבֵּית אָבִיךָ, אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר אֹרְאָךְ.

אברם said to השם: Go forth from your land, from your birthplace, and from your father's house, **to the land that I will show you**.

The closing reading "I will show you who you can be" is the lecture's homily, attributed to an unnamed rabbi.

19 רש"י על בראשית יא, כח רש"י cites the Midrashic account of אברם's deliverance from the fiery furnace.

Current events and the opening questions

The prisoner count

Matzav reported 47 imprisoned bochurim and avreichim on October 15, citing Nosnim Gav's list for tefillah. Emess reported on October 16 that two further imprisonments raised the count in Prison 10 to 49 for Shabbos Noach. The count includes married avreichim. Say "49 were reported imprisoned going into Shabbos"; an exact October 19 total has not been verified. Do not add later arrest reports to this count without accounting for releases and overlapping cases.

Why the demonstrations

The legal issue is noncompliance with military draft requirements. Opponents understand the arrests as a threat to continued Torah learning and their religious way of life. On October 18, demonstrators aligned with Rav Tzvi Friedman blocked Highway 4 near Gan Yavne after two students received twenty-day sentences. Distinguish that faction's tactics from the broader chareidi community and its concern for Torah learners.

Rav Dov Lior's psak

The reported ruling permits Jews to take olives from Palestinian Arab groves in Yehudah and Shomron without the owners' permission, arguing that the land remains Jewish property and harvesting expresses Jewish possession. Other rabbanim reject that application and invoke the prohibition of theft from non-Jews. A police complaint prompted consideration of a criminal investigation; no conviction or jail sentence is established by these reports. The detailed halachic dispute belongs to the Shabbos morning class.

The question to carry through the class

What distinguishes azus d'kedushah from destructive chutzpah? Neither intensity of conviction nor possession of state authority is sufficient to determine whether a particular action is right. The question is what Torah requires, in both the goal and the means.

Reporting references

Matzav · October 15 · 47 reported imprisoned

Emess · October 16 · count reported as 49

Yeshiva World · October 18 · Highway 4 protest

Times of Israel · October 16 · ruling and rabbinic objections

Jerusalem Post · October 18 · police complaint

Matzav · October 18 · possible investigation

Closing the circle before the tefillah

The Yaavetz supplies the connection

Return explicitly to source 15, Lechem Shamayim on Avos 5:20. A person's native land restores boldness; that same quality can lead to rebellion. The request to rebuild the city therefore needs the accompanying request for our portion in Torah. This is the class's spiritual interpretation, not an exhaustive explanation of political events.

Apply the teaching to each opening story

The learners' resolve, the demonstrators' conduct, the state's use of authority, and the olive-harvest dispute all require Torah to guide the use of strength. Defending Torah must itself follow Torah. Respect for a rav does not settle a disputed psak; disagreement does not itself establish criminality. Avoid labeling an entire community holy or unholy.

Move from concern to prayer

Ask for Torah, wisdom and yiras Shamayim in leadership, and humility and teshuvah in ourselves. Introduce the Rabbi's Mi Sheberach as one tefillah encompassing soldiers and defenders, Torah learners and those detained, the leaders and the whole people. Recite the complete bilingual prayer on the next page.

Mi Sheberach for the Jewish People and Complete Redemption

מי שברך לשלום עם ישראל ולגאולה שלמה

Rabbi Yossi Michalowicz · Westmount Shul & Learning Centre

May He Who blessed our forefathers Avraham, Yitzchak and Yaakov, Moshe and Aharon, David and Shlomo, bless and protect all our fellow Jews living in the Holy Land: the soldiers of the Israel Defense Forces and all who defend our people; those who study and teach Torah; and all our people who dwell in the Land — men and women, elderly and children — as we pray for their welfare.

May the Holy One, blessed be He, shelter them in His mercy, thwart the plans of their enemies, and grant their defenders wisdom, strength and deliverance. May He return them home alive and in peace, and heal our people's wounds, both physical and emotional. May He strengthen those devoted to Torah and grant them freedom and tranquillity to serve Him. May He mercifully restore to freedom those detained from among our Torah learners, and enable them to return peacefully to their homes and their learning.

May He bless the Holy Land with abundant goodness, bring an end to poverty and deprivation within it, and provide every family with a dignified livelihood. May He place love and brotherhood within our hearts, and increase charity and kindness among us.

May He protect all our fellow Jews, wherever they live, from hatred, persecution and violence. May He frustrate the designs of those who hate our people, and grant His people security and peace wherever they may be.

May He grant the leaders of our people in Eretz Yisrael wisdom and reverence for Heaven, to guide the Land according to His holy Torah and halachah, with justice, kindness and peace. May He turn the hearts of all our people, in the Holy Land and wherever they dwell throughout the world, to return to Him in complete repentance — teshuvah sheleimah — and to fulfil His will wholeheartedly. In the merit of our teshuvah, may He hasten our redemption. May He gather our dispersed people and bring us Mashiach Tzidkeinu. May His sovereignty be revealed to all humanity, and may all recognize that He alone is King over all the earth, speedily in our days. And let us say: Amen.

מי שברך אבותינו אברהם, יצחק ויעקב, משה ואהרן, דוד ושלמה, הוא יברך וישמר את כל אחינו בית ישראל היושבים בארץ הקדש: את חילי צבא ההגנה לישראל וכל העומדים להגן על עמנו, את לומדי התורה ומלמדיה, ואת כל ישרי הארץ מבני עמנו, אנשים ונשים, זקנים וטף, בעבור שאנו מתפללים לשלומם.

הקדוש ברוך הוא יגן עליהם ברחמיו, יסכל עצת אויביהם, ויעניק למאגנים עליהם חכמה, גבורה וישועה. ישיבם לבתיהם לחיים ולשלום, וירפא את פצועי עמנו בגוף ובנפש. יחזק את עוסקי התורה, ויעניק להם חרות ושלום לעבודתו. ואת האסורים מקרב לומדי תורתנו יוציא לחרות ברחמים, ויזכם לשוב לביתם ולתלמודם בשלום.

יברך את ארץ הקדש בשפע טובה, יבטל ממנה עוני ומחסור, וימציא לכל משפחה פרנסה בכבוד. יתן בלבנו אהבה ואחוה, וירבה בינינו צדקה וחסד.

ואת כל אחינו בית ישראל בכל מקומות מושבותיהם ישמר משנאה, מרדיפה ומאלימות. יפר מחשבות שונאי ישראל, ויעניק לעמו בטחון ושלום בכל מקום שהם.

יתן בלב מנהיגי עמנו בארץ ישראל חכמה ויראת שמים, להנהיג את הארץ על פי תורתו הקדושה וההלכה, בצדק, בחסד ובשלום. ויטה את לבב כל בני עמנו, בארץ הקדש ובכל מקומות מושבותיהם, לשוב אליו בתשובה שלמה ולעשות רצונו בלבב שלם, ובזכות תשובתנו יחיש את גאלתנו. יקבץ נדחינו, ויביא לנו את משיח צדקנו. ונתגלה מלכותו על כל באי עולם, ויכירו כלם כי הוא לבדו מלך על כל הארץ, במהרה בימינו, ונאמר אמן.